

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 28 (2).

Izdan 1 avgusta 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11095

Maletić Vjekoslav, činovnik, Bjelovar, Jugoslavija

Postupak za izradu preparata za mazanje i konzervisanje kože i kožnih predmeta.

Prijava od 16 septembra 1933.

Važi od 1 februara 1934.

Dosadašnji preparati, koji su u upotrebi za konzervisanje kože, obuća i kožnih predmeta i za osiguranje protiv vlage, nisu ispunili svoj zadatak, pošto sadrže u sebi osim masnih sastojaka, kao n.pr. vazelina, loja, mast i t.d. još i kemikalije, n.pr. kemikalije sa kiselom reakcijom, koje nanese štetu samoj koži i na taj način dugoročnom upotrebom ovih preparata, razaraju kožu. U koliko su preparati sadržali samo vazelina, masti ili sl., nisu dejstvovali tako da prodiru u kožu, nego dejstvovali su samo na površini i time su vršili samo delimičnu zaštitu od vlage. Upotrebljeni su još preparati na osnovu lanenog ulja ili firnajza, ali ni ovi nisu odgovarali cilju, pošto se laneno ulje brzo suši, firnajz još brže, a osim toga sadrži u sebi i sikative, — koji sadrže metale n.pr. olova — i time vrše štetno dejstvo na kožu, a osim toga ni ove koža ne može temeljito upijati.

Prema tome jasno je, da postoji potreba za izradu tečnosti, koja ne sadrži u sebi nikakve za kožu štetne sastojke, osim toga biva lako upijana u kožu, bez brzog sušenja i sadrži u sebi materije u onom razmeru, koji najbolje odgovara cilju — da kožu trajno čuva od vlage, kao i od vremenskog raspadanja.

Traženo dejstvo dobija se, prema ovom pronalasku, sastavom preparata, na taj način, da uobičajene masne materije, koje mogu ući u unutrašnjost pora kože, a

koje se inače vrlo brzo suše, pomešaju sa masnim materijama u potrebnom razmeru, koje se vrlo sporo suše. Sa izradom ovakve mešavine izradena je sredina, koja omogućuje ulaz u unutrašnjost kože i neće se istovremeno i suviše brzo isušiti. N.pr. uljem, koje se brzo suši, namazana koža će se na površini posle nekoliko minuta isušiti. Sa preparatom prema ovom pronalasku, sušenje traje nekoliko sati na površini, a u unutrašnjosti ostane mnogo duže vreme nesušeno, tako da koža ostane mekana. Prema ovom pronalasku izrađuje se mešavina od ulja sa bržim i sporijim svojstvom sušenja, koja omogućuje mazanje i zaštitu od ulaza vlage, a može da ulazi u unutrašnjost pore kože. Ovim načinom omogućeno je snabdeti kožu sa uljem, koje se inače brzo suši, no ipak će sušenje trajati duže vreme i ulje sa bržim sušenjem n.pr. laneno ulje, neće uticati na trajnu mekanost kože.

Da bi se još dalje smanjila brzina sušenja kože, dodaju se u izradenu mešavinu masti, tanin ili materije, koje sadrže tanina, u cilju, da istovremeno sa ulazom masti u pore kože, usled dejstva tanina, pore se smanjuju i konzervirana će biti usled toga i koža, kao i sama mast.

Ovoj mešavini dodaju se zatim razni voskovi i boje.

Primeri izvođenja:

1. Od ulja, koja se brže suše mešaju se kod 60° C

500 gr. lanenog ulja
125 gr. ulja od repice
100 gr. ricinusovog ulja

a zatim od ulja, koja se vrlo sporo suše uzima se

25 gr. maslinovog ulja
50 gr. ribljeg ulja

koje se zatim dobro pomešaju i ovoj mešavini kod temperature od oko 30° C dodaju

5 gr. ulja od eukalipta, radi konzervisanja masti.

Zatim će se domešati 2.5 gr. tanina ili odgovarajuća količina materija, koja sadrže tanina n.pr. ekstrakti od šišarice ili oraha, a na kraju dodaju se ovoj mešavini još poznati voskovi i boje tako, da celokupna količina iznosi 1000 gr.

Materija homogeno prerađena daje gustu tečnost, kojom se može namazati koža radi očuvanja od vremenskog uticaja, raspadanja i vlage.

2. Od ulja, koja se brže suše mešaju se kod 60° C

500 gr. lanenog ulja
75 gr. ulja od sunčanice
125 gr. ricinusovog ulja

a zatim od ulja, koja se vrlo sporo suše uzima se

150 gr. ribljeg ulja,

koja se zatim pomešaju i ovoj mešavini se kod temperature od oko 30° C dodaju

5 gr. ulja od eukalipta
12.5 gr. ulja od borovice
10 gr. ulja od pini pumilionis-a.

Mešavini ovih materija dodaje se još 2.5 gr. tanina i dopuni se na kraju sa voskom i bojom do ukupne težine od 1000 gr.

Iz primera može se lako konstatovati, da je neophodno dodavati laneno ulje u količini od oko 50%, ulje od ricinusa u količini od 10—15%, ribljeg ulja u količini od 5—15%, a ulje od eukalipta oko

0.5%. Tanin se dodaje uvek u količini oko 0.25%.

Bitno je, da se od svih ulja, koja se brže suše, takva količina upotrebljava, da posle mešanja sa uljima, koja se suše sporije, dobija se mešavina sa srednjim svojstvom sušenja i takvom konsistencijom, koja omogućava mazanje i ulaz u unutrašnjost kože.

Dodatak tanina i eteričnih ulja (eukalipta, borovice) čini, da tečnost bude konzervisana i da deluje konzervirajući i na kožu, prema tome, da koža duže vreme ostane mekana.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za izradu preparata za mazanje i konzervisanje kože i kožnih predmeta, naznačen time, što se zajedno pomešaju ulja, koja se brže suše sa uljima, koja se sporije suše, tako da se dobija kod temperature oko 60° C jednaka konzistencija, kojoj se mešavini dodaju u hladnijem stanju eterična ulja, kao i tanin, odnosno materije, koje sadrže tanina.

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, da je međusobni odnos ulja sa bržim i ulja sa sporijim sušenjem određen brzinom sušenja mešavine, kojom se namazana koža suši tek posle nekoliko sati.

3. Postupak po zahtevu 1—2, naznačen time, što mešavina sadrži oko 50% lanenog ulja, 10—15% ricinusovog, 5—15% ribljeg i 0.5% ulja od eukalipta, a osim toga oko 0.25% tanina.

4. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se kao eterično ulje za konzervisanje kože upotrebljava ulje od borovice, preimućstveno u količini 1—2%.

5. Postupak po zahtevu 1—4, naznačen time, što se mešanje ulja vrši kod 60° C, a dodavanje eteričnih ulja kod sobne temperature i što se ovoj mešavini dodaju još mešavine raznih voskova i boje.